

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W KONINIE
АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК У КОНІНІ
UNIWERSYTET NARODOWY W UŻHORODZIE
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
POŁUDNIOWO-WSCHODNI INSTYTUT NAUKOWY W PRZEMYŚLU
ПІВДЕННО-СХІДНИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ У ПЕРЕМИШЛІ
NARODOWY UNIWERSYTET BUDOWNICTWA OKRĘTOWEGO IM. ADMIRAŁA MAKAROWA
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY
TOM XVIII: INNOWACJE METODOLOGICZNE W BADANIACH I NAUCZANIU:
OD TEORII DO PRAKTYKI**

Pod redakcją:
Jan Grzesiak, Ivan Zymomrya, Vasyl Ilnytskyj

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ
TOM XVIII: МЕТОДОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ
В ДОСЛІДЖЕННЯХ І ВИКЛАДАННІ:
ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ**

За редакцією:
Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький

Konin – Użhorod – Przemyśl – Mikołajów
2025
Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв
2025

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XVIII: Методологічні інновації в дослідженнях і викладанні: від теорії до практики / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2025. 262 с.

Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom XVIII: Innowacje metodologiczne w badaniach i nauczaniu: od teorii do praktyki / [Red.: J. Grzesiak, I. Zymomrya, W. Ilnytskyj]. Konin – Użhorod – Przemyśl – Mikołajów: Poswit, 2025. 262 s.

ISBN 978-617-8487-65-2

Видання містить матеріали, що лягли в основу доповідей XVIII-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, суспільних та природничих наук, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **J.Grzesiak**; dr hab., prof. **I.Zymomrya**; dr hab., prof. **M.Zymomrya**; dr dr **S.Slobodian** (redaktor odpowiedzialny); dr hab., prof. **W.Ilnytskyj**; dr hab. **J.Kuzmenko**; dr hab., prof. **O. Dobrowolska**; dr hab., prof. **T.Mishenina**; dr hab., prof. **K.Nowakowska**; dr hab., prof. **O.Newmerzycka**; dr hab., prof. **A.Peczarskyj**; dr hab., prof. **M.Rybakowski**; dr **H.Wojciechowska**; dr **R.Żowtani**; dr **O.Zymomrya**; dr **M.Pahuta**.

Редакційна колегія:

д-р габ, проф. **Я.Гжесяк**; д-р філол. н., проф. **І.Зимомря**; д-р філол. н., проф. **М.Зимомря**; канд. тех. н., доц. **С.Слободян** (відповідальний редактор); д-р іст. н., проф. **В.Ільницький**; д-р пед. н., доц. **Ю.Кузьменко**; д-р філол. н., проф. **О.Добровольська**; д-р пед. н., проф. **Т.Мішеніна**; д-р габ, проф. **К.Новаківська**; д-р пед. н., проф. **О.Невмержицька**; д-р філол. н., проф. **А.Печарський**; д-р габ, проф. **М.Рибаківський**; д-р **Г.Войтехівська**; канд. філол. н., доц. **Р.Жовтані**; канд. філол. н., доц. **О.Зимомря**; канд. пед. н., доц. **М.Пагута**.

Recenzenci:

dr hab., prof. Zenon Jasiński

dr hab., prof. Ihor Dobriański

Рецензенти:

д-р габ., проф. Зенон Ясиньскі

д-р педагогічних наук, проф. Ігор Добрянський

ISBN 978-617-8487-65-2

© Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький, 2025
© Посвіт, 2025

ПРИРОДНИЧІ НАУКИ. ТУРИЗМ. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА.
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ

Буглина М., Корсак Р. Інноваційні тенденції у готельно-ресторанному бізнесі України: досвід ЄС та перспективи адаптації.....	183
Воловик І., Підвальна О. Застосування фітнес-йоги для поліпшення ментально-го здоров'я здобувачів у закладах вищої освіти в умовах воєнного стану.....	187
Гнот С. Часопис «Життя і Знання» як джерело до вивчення історії фізичної культури.....	190
Гуштан Т. Сезонність у готельно-ресторанному бізнесі Західної України: виклики та перспективи.....	193
Гуштан Т., Корсак Р. Формування унікальної конкурентної пропозиції для готелів малого формату в умовах військового стану: досвід Закарпаття.....	196
Демус В., Корсак Р. Роль сервісу у формуванні бренду готельно-ресторанного комплексу.....	199
Жолобок А., Корсак Р. Перспективні стратегії розвитку українського готельного бізнесу в умовах євроінтеграції.....	204
Закаляк Н., Герасименко О., Херло Є. Міжхребцеві грижі: методи дослідження у фізичній терапії.....	207
Закаляк Н., Масний О., Борова Я. Методи дослідження дітей з ДЦП зі спастичною диплегією у фізичній терапії.....	212
Закаляк Н., Стахоряк І. Реабілітація хворих на бронхіальну астму.....	216
Закаляк Н., Федоришин С. Роль засобів фізичної реабілітації у комплексному лікуванні осіб з переломами кісток нижніх кінцівок.....	218
Кіш В., Йовбак Н. Серверний рендеринг у REACT: переваги та виклики.....	221
Ковтун А., Дем'янов В. Роль адаптивного фізичного виховання в підвищенні психофізичного стану дітей молодшого шкільного віку з розладами аутистичного спектра.....	224
Корсак Р. Роль сучасної готельно-ресторанної освіти у міжнародній індустрії гостинності.....	227
Корсак Р., Ільницький В., Годя І. Вплив цифрових технологій на управління персоналом у готельно-ресторанному бізнесі та розвиток військово-патріотичного туризму.....	230
Кошкіна Н., Клочко Н., Іванченко О. Обґрунтування пропозицій щодо реконструкції ділянки рекреаційної зони вул. Набережної Заводської м. Дніпро.....	235
Либавка Н., Корсак Р., Січка І. Страхування ризиків у готельно-ресторанній індустрії та туризмі.....	239
Саснко С. Терапевтичні вправи як ефективний засіб лікування бронхіальної астми.....	242
Сеньків М. Вплив антропогенного навантаження на біорізноманіття та методи його збереження.....	245
Стеценко О. Розвиток навичок здорового способу життя у здобувачів вищої освіти засобами фізичної культури.....	247
Турияниця О., Корсак Р., Січка І. Стратегічне планування готельно-ресторанного бізнесу: логістичний підхід.....	249

ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО РЕКОНСТРУКЦІЇ ДІЛЯНКИ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ЗОНИ ВУЛ. НАБЕРЕЖНОЇ ЗАВОДСЬКОЇ М. ДНІПРО

Зелені насадження у містах, особливо з розвинутою промисловістю, є важливою складовою урботехногенних ландшафтів, які формують безперервний «зелений каркас» через систему міських і замських насаджень, тим самим спричиняють благоприємний вплив на екологічний стан середовища та його мікроклімат (Роговський, 2019). Важливими елементами цього каркасу є озеленені набережні водних об'єктів, – річок, озер, штучних водойм. Їх слід вважати найкомфортнішими та найвідвідуванішими зонами рекреації серед містян через особливий мікроклімат. Проте часто вони вимагають реконструкції та догляду (Прилипка, Романов, 2017). Метою даної роботи було розробити проєкт реконструкції ділянки вул. Набережної Заводської м. Дніпро з обґрунтованим підбором асортименту деревно-чагарникової рослинності, надати рекомендації щодо покращання рівня благоустрою.

Протяжність набережної лінії у м. Дніпро є найбільшою у Європі і складає біля 30 км. Складається з трьох частин: вул. Набережної Заводської, Набережної Січеславської та Набережної Перемоги. Дослідна ділянка має протяжність 9 км і характеризується рівнинним рельєфом, одноосовою планувальною структурою. Поряд з головною доріжкою зі частково зруйнованим асфальтованим покриттям, поруч є стихійна стежка. Слід відмітити відсутність будь-яких елементів благоустрою (лави, смітники тощо) за винятком ділянок біля храму та зупинок громадського транспорту.

Видовий склад насаджень вул. Набережної Заводської оцінювали за (Определитель..., 1987) та додатковою літературою (Заячук, 2008; Калініченко, 2003). Проєкт ділянки розроблено за допомогою програми *Realtime Landscaping Architect*.

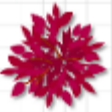
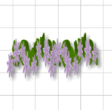
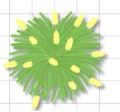
Насадження об'єкту рекреації складаються з 4308 екз., представлені 82-ма видами. Частка участі хвойних становить 13,6 %. Видами дерев, що домінують у насадженнях є *Acer platanoides* L., *Ulmus pumila* L., *Robinia pseudoacacia* L., *Aesculus hippocastanum* L. та види роду *Populus* L. Дерева і куці зростають у вигляді рядових посадок, алеї, груп та поодиноких рослин (Іванченко, Кошкіна, 2023), які формують достатньо декоративні композиції, проте є ділянки, які вимагають реконструкції та підвищення рівня благоустрою з метою підвищення привабливості для рекреантів.

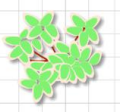
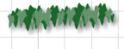
Перш за все варто замінити напівзруйноване покриття головної доріжки на нове з дотриманням усіх вимог щодо його укладання з обов'язковим незначним ухилом та організацією стоку. На окремих ділянках доцільним є використання мощення для підвищення декоративності. Вдовж усієї прогулянкової доріжки необхідно встановити лави, смітники та освітлювальні прилади (бажано на сонячних елементах живлення), а також вбиральні, облаштувати паркувальні майданчики та місця для вигулу собак з інвентарем для прибирання та смітниками. Необхідним є видалення свіжого сухостою та сухостою минулих років, якого на ділянці нараховано 1,2 і 0,4 % від усієї кількості дерев, відповідно (Іванченко та ін., 2023). Незайвою буде і санітарна обрізка дерев та куців.

Розроблено проєкт часткової реконструкції ділянки прилеглої до вул. Набережної Заводської (район вул. Ударників) (рис.). Асортимент рослин, який пропонуються для посадки, наведений у таблиці.

Зі сторони, яка ближче до проїжджої частини варто посадити густий живопліт з *Pyracantha coccinea* M. Roem., яка відзначається своєю високою декоративністю та добре витримує міські умови. Поруч, на частині, яка призначена для росту зелених насаджень, пропонується посадити змішані групи з *Sorbaria sorbifolia* L. 'Sem' з золотавими листками та *S. sorbifolia* 'Pink Hopi' з червонуватими листками. Чудовим тлом для цих груп буде газон з таким складом травосуміші: *Poa pratensis* L., *Phleum pratense* L., *Festuca rubra* L., *Lolium perenne* L.

Таблиця – Асортиментна відомість проєктних рослин для реконструкції частини вул. Набережної Заводської

№ з/план	Умовні позначення	Назва рослини (українська, латинська)	Кількість груп, шт.	Кількість у групах, екз.
1		Горобинник горобинолистий ф. 'Сем' <i>Sorbaria sorbifolia</i> L. 'Sem'	4	7
2		Горобинник горобинолистий ф. 'Пінк Хопі' <i>Sorbaria sorbifolia</i> L. 'Pink Hopi'	4	7
3		Жимолость японська <i>Lonicera japonica</i> Thunb.	3	2
4		Пеннісетум лисохвостий <i>Pennisetum alopecuroides</i> L.	1	11
5		Яглиця звичайна 'Варієгата' <i>Aegopodium podagraria</i> L. 'Variegata'	1	∞

6		Бруслина Форчуна 'Емеральд Гаєті' <i>Euonymus fortunei</i> Turcz. 'Emerald Gaiety'	1	12
7		Плющ звичайний <i>Hedera helix</i> L.	-	6
8		Газон: костриця червона – <i>Festuca rubra</i> L., райграс пасовищний – <i>Lolium perenne</i> L. або тимопіївка лучна – <i>Phleum pratense</i> L., тонко- ніг лучний – <i>Poa pratensis</i> L.	-	∞
9		Піраканта яскраво-червона <i>Pyracantha</i> <i>coccinea</i> M. Roem.	-	∞

Вздовж пішохідної доріжки незайвою буде рабатка, асортимент якої скрадатиметься з *Euonymus fortunei* Turcz. 'Emerald Gaiety' у сполученні з *Aegopodium podagraria* L. 'Variegata' та *Pennisetum alopecuroides* L. Поміж рабаткою та групами з *P. coccinea* варто влаштувати вертикальне озеленення з *Lonicera japonica* Thunb. з використанням металевих садових обелісків-опор. Цей вид роду *Lonicera* є напіввічнозеленою рослиною.

Рис. Детальний вигляд ділянки Набережної Заводської, квіткове та вертикальне озеленення

Важливим етапом часткової реконструкції дослідної ділянки є ремонт газонного покриття шляхом підсіву поміж композицій з деревно-кущової рослинності. Рекомендується травосуміш з наступним складом: 30 % *P. pratensis*, 30 % *F. rubra* і 40 % *L. perenne* або *P. pratense*. Замість видалених або загиблих внаслідок дії несприятливих чинників довкілля дерев та кущів варто підсадити молоді рослини цих же видів для збереження загального композиційного задуму.

Під час проведення інвентаризації деревних насаджень встановлено, що біля промислового підприємства захисна смуга з зелених насаджень частково загинула, тому замість цих рослин необхідно посадити найстійкіші до забруднення види, а саме *Populus simonii* Carriere з ущільненням з таких кущів як *Tamarix tetrandra* Pall. ex M.Bieb., *Forsythia europaea* Deg. et Bald., *Ligustrum vulgare* L. тощо.

Отже, розроблено проєкт часткової реконструкції рекреаційної ділянки вул. Набережна Заводська, запропоновано асортимент декоративних рослин. Серед них *S. sorbifolia* 'Sem' та 'Pink Hopi', які зростають у групах, *P. coccinea* як живопліт, *E. fortunei* 'Emerald Gaiety', *A. podagraria* 'Variegata', *P. alopecuroides* які формують rabatku. Підбір рослин здійснювався з урахуванням їх стійкості до міських умов. Запропоновано заміну загиблих або видалених рослин у вже існуючих насадженнях, ремонт газонного покриття, санітарну обрізку дерев, а також заходи з благоустрою – заміна дорожнього покриття, встановлення лав, смітників, вбиралень, освітлення, паркувальних майданчиків, місць для вигулу тварин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Заячук В. Я. Дендрологія. Львів: Апіріорі, 2008. 65 с.
2. Іванченко О. Є., Кошкіна Н. В. Сучасний видовий склад деревних насаджень Набережної Заводської м. Дніпро. *Освітні і культурно-мистецькі практики в контексті інтеграції України у міжнародний науково-інноваційний простір в умовах воєнного часу*: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (Запоріжжя, 13–14 квітня 2023 р.). Запоріжжя, 2023. С. 644–647.
3. Іванченко О. Є., Кошкіна Н. В., Гуленко О. І., Ярко І. М. Оцінка віталітетного стану деревних насаджень вулиці Набережна Заводська м. Дніпро. *The 3rd International scientific and practical conference «Innovative development of science, technology and education»* (December 14–16, 2023) Perfect Publishing, Vancouver, Canada. 2023. P. 89–95.
4. Калініченко О. А. Декоративна дендрологія: навч. посібник. К.: Вища школа, 2003. 199 с.
5. Определитель высших растений Украины / Доброчаева Д. Н., Котов М. И., Прокудин Ю. Н. и др. Киев: Наукова думка, 1987. 548 с.
6. Роговський С. В. Сучасні проблеми створення та утримання зелених насаджень у населених пунктах України. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2019, т. 29, № 1. С. 9–15.